

Andrzej Sławiński
Dyrektor Generalny Instytutu Ekonomicznego NBP

„Kreacja pieniądza: mity i rzeczywistość”

Kreacja pieniądza nie dokonuje się w bankach centralnych. Jest efektem akcji kredytowej banków komercyjnych. Najpoważniejszym skutkiem globalnego kryzysu bankowego było załamanie się akcji kredytowej i spowodowane tym ustanie procesu kreacji pieniądza, co pogłębiło i przedłużyło recesję. Konieczność dokonywania spłat netto kredytów hipotecznych przez gospodarstwa domowe spowodowała, że nawet obniżenie stóp procentowych przez banki centralne do zera nie mogło pobudzić akcji kredytowej. W tej sytuacji banki centralne zastosowały niekonwencjonalne metody prowadzenia polityki pieniężnej, podejmują programy jej ilościowego luzowania (QE; quantitative easing). Wbrew rozpowszechnionemu w tym względzie przekonaniu, programy te nie mają nic wspólnego z „masowym drukowaniem” pieniędzy. Mimo jednak, że ich skuteczność jest ograniczona, mogą sprzyjać poprawie koniunktury, a w konsekwencji pośrednio także wzrostowi akcji kredytowej i ponownemu zwiększaniu się podaży pieniądza.